ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
- БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 175. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 18-го ВЕРЕСНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 18, 1975 No. 175. VOL. LXXXII.

ЕКЗЕКУТИВА КУК ПІД ЧАС ЗУСТРІЧІ І НАРАД З ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОМ П. Е. ТРУДО З'ЯСУВАЛА ПОТРЕБИ І ВИМОГИ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Вінніпеґ (КУК). — Дня 12 вересня 1975 р., прем'єр-міністер Канади П. Е. Трудо гостив тут обідом Екзекутиву, Президії Централі Комітету Українців Канади після чого відбуто з ним цілогодинну нараду в ділових справах представлених Комітетом Українців Канади. В зустрічі брав участь міністер національної оборони Канади Джеймс Річардсон, спеціяльний асистент прем'єр-міністра Рон Роберт і лідер Ліберальної партії Манітоби Чарлс Гюбанд з дружиною.

На цій нараді зголошено прем'єр-міністрові Трудо вимогу Централі КУК для одержання федеральної фінансової допомоги в сумі 3,500,000 дол., як початкової субсидії для підсилення діяльности і переведення консолідації українських культурних і молодіжних центрів в Канаді.

На відтинку політики багатокультурности Канади, представлено конечну потребу відкриття самостійного відділу під керуванням заступника міністра багатокультурности, та вимогу фінансування українського рідного шкільництва і зниження поштових оплат для етнічної, а в тому й української преси в Канаді. Спеціяльну увагу присвячено справі віддавна зголошеної українцями Канади потреби включення до радіо і телевізії СіБіСі українських програм.

В справах іміграційних представлено вимогу упрощення процедури для допущення на побут в Канаді політичних втікачів, а дальше — при співпраці з Централею КУК — усправнення переїзду з інших країн українських родин, бажаючих поселитись в Канаді, і відкриття канадського консуляту в Києві для пожвавлення переїзду з України членів родин, які бажають получитись зі своїми рідними в Канаді.

Окрему пильну увагу присвячено справам оборони людських і національних прав в Україні під совєтським режимом і конечности вимагати від Совєтського Союзу повної обосторонности в т. зв. культурному і туристичному обміні та взаємного обміну вістей на всіх засобах масової інформації. Рівночасно поновлено конечність дальших посилених інтервенцій уряду Канади для звільнення Валентина Мороза і Леоніда Плюща та інших ув'язнених українців, а зокрема з нагоди Міжнародного Року Жінки — звільнення з ув'язнення українських жінок, переслідуваних під совєтським режимом проти всіх основних принципів Універсальної Декларації Прав Людини.

Наради пройшли в атмосфері відкритої і ділової виміни думок і треба надіятись, що ця зустріч з прем'єр-міністром П. Е. Трудо дасть позитивні висліди. З уваги на обмежений час деякі точки предложених Централею КУК бріфів будуть дискутовані наступного тижня в Оттаві на окремій зустрічі з асистентами прем'єр-міністра, а справи, які відносяться до політики багатокультурности, будуть розглянуті, як запевнив прем'єр-міністер П. Е. Трудо, з міністром Дж. Мунро, який відповідає за цей ресорт.

Під час наради, поодинокі справи були рефереовані в імені Екзекутиви КУК такими членами: д-р А. Кондра — справи багатокультурности, адв. П. Климків — програми радіо і телевізії, адв. І. Петришин — справи іміграції, А. І. Яремович — оборона прав людини, а справи фінансових субсидій — реферував — д-р С. Радчук, президент КУК, який проводив нарадами. Підготовку зустрічі з бюром прем'єр-міністра Трудо в Оттаві перевів екзекутивний директор КУК д-р С. Яр. Кальба.

Сен. Юзик знову візьме участь у нарадах НАТО

Оттава. — Сенатор Павло Юзик, який є членом постійного комітету міжнародних справ в Сенаті Канади, знову візьме участь в нарадах Асамблеї Північно - Атлантійського пакту (НАТО), що відбудуться 22-26 вересня в Копенгені, Данія. Делеґація канадського парляменту складається із 18 членів Палати Депутатів і трьох сенаторів. Сен. Юзик брав участь в нарадах Асамблеї вперше в 1972 році в Бонні, Західна Німеччина, а вдруге в Лондоні минулого року, де його обрано до політичної комісії і комісії у справах освіти, культури та інформації.

На минулорічних нарадах сен. Юзик, який очолює Комісію Людських Прав при СКВУ, видвигнув справу порушення людських прав урядом Совєтського Союзу, особливо арешти і переслідування українських діячів культури. Завдяки його інтервенції справа Валентина Мороза опинилася на форумі нарад,а Асамблея, після розглянення її, прийняла резолюцію з вимогою звільнення цього українського дисидента.

Сен. Юзик відлетить до Данії негайно після маніфестації в Ню Йорку, в неділю 21-го вересня, на якій він буде одним із головних промовців.

Курс політичної історії України в Стейтовому Коледжі Джерзі Сіти вже почався

Джерзі Сіті. — Минулої середи, 10-го вересня, в місцевому Стейтовому Коледжі відбулася перша лекція нововведеного в програму навчання курсу політичної історії України з участю українських, польських і білоруських студентів. З уваги на зайняття нашої молоді в Пласті та СУМА по середам, виклади цього курсу перенесено на четверги (раз в тижні) між 7:00 та 9:00 год вечором. Лекції будуть відбуватися в кімнаті 409 у Россі будинку. Є ще місце на 5-8 студентів. Охочі повинні негайно зголошуватися до реєстраційного бюра в кімнаті 419 у будинку бібліотеки. Урядові години між 9:00 ранком та 7:00 вечером. Телефон бюра (201) 547-3011.

Як уже інформовано раніше, студенти курсу історії української державности мають змогу старатися за повне стипендійне покриття коштів оплати за навчання (66.00 дол.) та додатково за набуття англомовного підручника Історії України М. Грушевського по ціні 15.00 дол. Український Народний Союз, Український Народний Дім, Кредитівка „Самопоміч" і Відділ Українського Конґресового Комітету Америки в Джерзі Сіти призначили стипендії на покриття семестральних оплат.

Рівночасно повідомляється, що курс історії української державности в цьому коледжі є трикредитний, такої самої вартости, як кожний інший коледжового рівня, кредити якого можуть бути перенесені в другий університет з поданням точно оцінки за пройдений кінцевий іспит.

Курс політичної історії України не є таким самим, як інші загального характеру курси історії України чи історії української культури, які наші професори викладають по інших університетах в окрузі Ню Йорку. Кожний із цих університетів має зовсім іншу тематичну програму навчання й через це не має паралельности цих же самих викладів. Через це студенти можуть брати рівночасно або по черзі усі курси з українїстики в Джерзі Сіті коледжі, Ратґерському університеті чи Мерсі коледжі у Мангаттені, для доповнення своїх знань чи спеціялізації.

В Джерзі Сіти Стейтовому Коледжі курс Історії української державности під кермою проф. д-ра В. Трембіцького має окремий характер. В тягу семестру будуть проаналізовані питання національної формації української нації, територіяльне оформлення українських держав в різних історичних періодах, питання міжнародних дипломатичних, економічних та культурницьких взаємин України, як держави, будуть пройдені проблеми етнічно-національної експансивности українців у напрямі на Кавказ до Азії та в простори американського континенту у виді еміґраційного поселення компактними колоніями.

В перспективі майбутности вже підготовляється в цьому коледжі нові курси із політично-історичної тематики на вступний весняний та осінний семестри у 1976 р.

ОКРУЖНІ НАРАДИ ПРЕДСТАВНИКІВ ФКУ СТЕЙТУ ОГАЙО

Клівленд, Огайо. — В неділю, 21 вересня ц.р. в 3-тій годині пополудні відбудуться тут окружні наради представників Фонду Катедр Українознавства стейту Огайо. В нарадах візьмуть участь члени Головної Екзекутиви ФКУ мґр Степан Хемич і Богдан Тарнавський. Наради відбудуться на Оселі СУМА „Хортиця" в Гантінґтоні. На нарадах будуть обговорені справи збіркової акції ФКУ.

Український пансіон в Торонті знову здобув нагороду

Фраґмент із станку Пансіону ім. Івана Франка на Всеканадській Виставці в Торонті

Торонто (Ярослава Чумак) — В днях між 13-им серпня а 1-им вересня ц.р. Пансіон ім. Івана Франка другий раз брав участь в павільйоні „Arts Crafts and Hobbies' на Всеканадській Виставці („Canadian National Exhibition") та вдруги отримав першу нагороду на цілий павільйон.

Мистецько й естетично розложені експонати вабили око багатотисячних глядачів, українців і чужинців, які з подивом і респектом оглядали великодні писанки, кераміку, вишивки і килимчики. Однак головним предметом уваги був манекен української жінки у вишиваній сукні, яка держала на руці велику (1 м. висоти) традиційну писанку.

Дижурили на виставці мешканці Пансіону, пані з допоміжного комітету і молоденькі студенти — три покоління, як символ української традиції, передаваної з любовю з покоління в покоління на протязі віків. Всі вони, вдягнені в українських вишивках, демонстрували писання писанок, малювання кераміки, вишивкарство й ткацтво та давали пояснення й інформації. Загальне зацікавлення відвідувачів, прекрасні експонати, зразкова чистота та естетичний загальний вигляд робили станок прикрасою цілого будинку.

Невсипуща праця і старання директорки Пансіону, п-і Е. Пастернак, приносять завжди позитивні результати та загальне признання не тільки серед української спільноти, але й у чужинців.

Начальний Пластун візьме участь у святкуваннях 25-ліття Пласту в Англії

Д-р Ю. Старосольський

Ню Йорк. — З кругів Головної Пластової Булаве інформують, що голова Крайової Пластової Старшини Англії, пл. сен. Ярослав Іваницький, запросив Начального Пластуна д-ра Юрія Старосольского взяти участь у святкуваннях 25-ліття Пласту Англії. Д-р Ю. Старосольський прийняв запрошення та буде головним промовцем на концерті, який відбудеться вже цієї неділі 21-го вересня. Побуваючи в Англії, Начальний Пластун матиме ряд зустрічей з пластунами та громадянством.

СОВЄТСЬКІ АВТОРИ ОБДУРИЛИ „БРІТАНІКУ", ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ВИПРАВИТЬ СТАТТІ ПРО СОВЄТСЬКІ РЕСПУБЛІКИ

Ню Йорк. — „Ню Йорк Таймс" із середи, 17 вересня, інформує, що з уваги на критику з боку читачів і науковців у вільному світі, Енциклопедія Брітаніка рішила виправити всі статті про 15 совєтських республік в своєму останньому, тобто 15-му виданні, яке вийшло минулого року. В цьому виданні всі статті про совєтські республіки були написані совєтськими авторами, які були заанґажовані для Енциклопедії за посередництвом совєтського пресового агентства „Новості", і тому всі статті віддзеркалювали совєтську точку зору. Натомість у попередньому виданні, тобто 14-му, ці статті були виготовлені західніми науковцями, які об'єктивно опрацювали свій матеріял. Воррен Пріс, головний редактор останнього видання, заявив, що написані совєтськими авторами статті були передані для рецензії різним західнім науковцям і на підставі цих рецензій будуть пороблені зміни.

„Ню Йорк Таймс" пише, що стаття про Українську ССР в останньому виданні не зазначує, що там дозволена тільки одна партія, тобто комуністична, а тільки написано, що компартія це „найбільш впливова політична організація". Крім того, нема ніде зазначено, що всі урядовці республік „служать з ласки Москви". Нове видання також пише про конституції, які проголошують, що всі совєтські республіки є самостійними державами, але ніде не згадується, що це неправда — пише „Ню Йорк Таймс".

Щодо статті про Естонську ССР, то в 15-му виданні немає згадки про пофальшовані вибори, про переслідування і розстріли естонських патріотів зразу після окупації Естонії совєтськими військами. Попереднє видання містило всі ті інформації. Нема також в 15-му виданні інформацій про переслідування релігії в усіх республіках.

„Ню Йорк Таймс" покликається на статтю в науковому журналі „Славік Рев'ю", в якій проф. Ромуальд Місіунас із Вілліямс колледжу твердить, що більшість статтей в останньому виданні надаються до пропаґандивного совєтського журналу „Совєт Лайф", а не до широковідомої енциклопедії. Проф. Місіунас твердить, що статті про совєтські республіки є повторенням теперішньої совєт. пропаґанди, але дуже мало спільного мають з об'єктивною наукою. Цей брак об'єктивности — пише проф Місіунас — противиться принципам, на яких досі базувалися редактори Брітаніки. Непояснені заяви про „вибори" до різних законодавчих установ та статистика про членство і діяльність робітничих спілок, як також заяви про „постійний зріст стандарту життя" під совєтською владою дають читачеві пофальшований огляд дійсної ситуації в СССР — заявляє проф. Місіунас.

Одним з перших, що запротестував проти необ'єктивности статтей про совєтські республіки, зокрема про Україну, в останньому виданні Брітаніка, був проф. Зенон Мельник із Синсинатського університету, про що „Свобода" своєчасно інформувала.

УРЯДОВА КРИЗА В ПОРТУГАЛІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Лісбона, Портуґалія. — Переговори між політичними партіями про створення нового уряду в Портуґалії загрягли на мертвій точці. Причиною застою у переговорах, як інформує преса, є гостре непорозуміння між партією Народних демократів і комуністами. Раніший розподіл міністрів — 3 для соціялістів, 2 для народних демократів і 1 для комуністів, а решта для дрібних партій, не був прийнятий в голосуванні тільки тому, що народні демократи і комуністи розпочали між собою взаємну боротьбу і обвинувачували в правдивих чи придуманих злочинах. Лідери Соціялістичної партії намагалися посередничати у сварі, але коли їх лідер Маріо Сорес виїхав терміново до Західної Німеччини на переговори з тамошніми соціялістами, боротьба між двома згаданими партіями знову розгорілася. Крім того, делеґація Соціялістичної партії у відсутності Сореза мала заявити, що вона погоджується, щоб народні демократи і комуністи мали по два міністерські пости. В результат такої заяви генеральний секретар Народно-демократичної партії Еміліо Ґуерреро склав офіційну заяву, що його партія не ввійде до цього і до жадного іншого уряду на рівних правах з комуністами. „Народно - демократична партія, — заявив Ґуерреро, є другою найсильнішою в Портуґалії політичною партією і про це не сміють забувати ті, які відповідають за формування нового уряду".

Китай нав'язав дипломатичні зносини з країнами Европейської Економічної Спільноти

Брюссель, Бельгія. — Після трирічного спостереження і доривочних контактів китайських дипломатів з представниками дев'ятьох европейських країн, членів Европейської Економічної Спільноти, Китайська Народна Республіка нав'язала в понеділок, 15-го вересня ц.р., офіційльні дипломатичні зносини з цією Спільнотою. Китайський амбасадор в Бельгії Лі Лієн-пі передав діючому президентові ЕЕС, теперішньому міністрові закордонних справ Італії Маріо Руморові, в часі святочної церемонії свою вірчу грамоту, яка оповноважнює його заступати інтереси Китаю в головній квартирі Европейської Економічної Спільноти в Брюсселі. Цю акцію КНР розцінюють в Европі, як ще один крок вперед у нав'язанні тісніших дипломатичних і господарських зв'язків з Европою для збалянсування впливів двох великих супер-потуг — З'єднаних Стейтів Америки і Совєтського Союзу. Китай, який вважає себе речником недорозвинених країн, задоволений економічною політикою европейських країн; головно тих, які належать до ЕЕС, і вважає, що торгівля з меншрозвиненими країнами спричиниться до поліпшення політичних. Побіч торговельних зв'язків з ЕЕС, Китайська Народна Республіка нав'язала також політично - дипломатичні взаємини з дев'ятьма европейськими країнами.

ЦЕЇ НЕДІЛІ БІЛЯ ЦЕРКОВ ПРОПОНУВАТИМУТЬ ЮВІЛЕЙНІ ВІДЗНАЧКИ-ЖЕТОНИ

Фотознімка відзначки-жетону, виготовленого в американських і українських національних кольорах.

Ню Йорк. — Цієї неділі, 21-го вересня, як у Ню Йорку відбуватиметься велика Українська Всенародна Маніфестація під гаслом двох салютів: Америці у 200-річчя її незалежности та Українській Жінці-героїні з нагоди Міжнародного Року Жінки та Дня Української Жінки, біля багатьох церков вбидвох віровизнань по всіх наших громадах пропонуватимуть спеціяльні жетони з ювілейною відзначкою Українського Крайового Комітету 200-річчя ЗСА і 100-річчя Українського Поселення з нагоди цих двох великих роковин. Пропонуючи ці жетони-відзначки біля церков в порозумінні та за згодою і апробатою Владик-Митрополитів, проходитиме рівночасно збірка фондів на великі потреби нашого Крайового Комітету, починаючи від одного доляра на покриття коштів виготовлення цих пам'яткових відзнак - жетонів. Усі місцеві Відділи УККА, які займатимуться поширенням жетонів - відзнак та збірками біля церков, одержали в цій справі відповідні інструкції від Крайового Комітету, як і відповідну кількість жетонів. Якщо ці жетони пошта їм ще не доручила, то їх поширення та збірку фондів біля церков можна буде перевести в наступну неділю.

Українська Асоціяція Меріленду одержала дотацію на книжку

Балтімор, Мд. — Українська Освітня Асоціяція Меріленду (УОАМ), яку очолює професійний педагог Павло Фенчак, одержала дотацію в сумі 3,000 долярів від стейтової комісії для відзначення 200-річчя Американської Незалежности на публікацію книжки „Українці в Меріленді". Проєкт публікації очолює Іван Теленцьо, урядовець Американської Комісії Громадської Служби в Балтіморі, а в склад редакційної колеґії входять: Степан Басараб, Анатолій Булавка. П. Фенчак і Володимир Сушко.

Конґресмен Пол С. Сербанес, промовляючи на українському фестивалі, який відбувся тут в суботу, 6 вересня, в рамках святкування 200-річчя американської незалежности та 100-річчя українського поселення в ЗСА, висловив признання українській місцевій громаді за її вклад в розвиток міста і стейту. Він підкреслив важливість публікації книжки про українців в Меріленді, яка була б джерелом до історії українського поселення в цьому стейті та яка дала б повний образ вкладу українців в його многогранний розвиток. Конґресмен Сербанес, сам грецького походження, є добрим приятелем українців в Балтіморі. На його рекомендацію та при співпраці таких активістів, як Осип Мармаш, Іван Малко і С. Басараб, стейтова комісія для відзначення 200-річчя незалежности прийняла в члени проф. Гліба Гаюка, молодого науковця і заступника голови УОАМ. Проф. Гаюк, який викладає географію в стейтовому коледжі Тавсон, є членом цієї комісії від жовтня 1974-го року.

Редакційна колеґія є в процесі збирання матеріялів до книжки про українців в Мериленді і звернулася до всіх українців стейту присилати такі матеріяли, включно з ілюстраціями, до секретаря УОАМ, С. Басараба, на адресу: 2958 Wyman Parkway, Baltimore , Md. 21211.

Організації УВФронту закупили в Ню Йорку 6-поверховий дім

Ню Йорк. (Л.П.) — Тому, що Дім Організацій Українського Визвольного Фронту при 315 Схід 10-ій вулиці замало відповідає зростаючим потребам та у зв'язку зі зміною людностевого складу тієї дільниці, Організації УВФронту закупили інший дім, збудований у формі великої літери „Т". Ця шестиповерхова будова в доброму стані розташована в осередку українського організованого життя на долині міста, поблизу Народного Дому, при 136 Друга Евеню і 43 Ст. Маркс Плейс.

Справою підшукування об'єкту, купівлі та тепер відповідної перебудови дому для потреб займається Комітет на чолі з головою Товариського Суду при Головній Управі ООЧСУ мґр Євгеном Лозинським. До Комітету входять пп.: А. Соколик — секретар Головної Управи ООЧСУ, д-р В. Нестерчук — фін. реф. Головної Управи ООЧСУ, інж. М. Шміґель — голова Головної Управи СУМА, М. Грицковян — голова Відділу Т-ва колишніх вояків УПА, Я. Косановський — голова Відділу ООЧСУ в Ню Йорку, К. Василик — голова Осередку СУМА ім. ген. хор. Т. Чупринки в Ню Йорку, І. Винник — голова Контрольної Комісії, колишній голова ГУ ООЧСУ, п-і Марія Твердовська — член ГУ Об'єднання Жінок ОЧСУ, І. Кульчицький і В. Маґаль, члени Управи Відділу ООЧСУ в Ню Йорку, та М. Зварич, член Від. ООЧСУ в Йонкерсі. Дім придбано за 250.000 дол. 10 липня ц.р. після вручення Комітетом невеликої готівки; позику одержано від Української Народної Помочі та кредитової кооперативи „Самопоміч" у Ню Йорку. В новому домі розташуються всі організації з 10-ї вулиці, буде змога винайняти приміщення для інших українських установ і організацій, а частина будинку піде під винайм на житлові помешкання — для збереження і поширення українського центру на долині міста, де розташована церква св. Юра із школою та багато українських крамниць, ЛМКлюб, УМІ, ОМУА, українські кредитівки і ін.

Комітет придбання й перебудови нового Дому ОУВ-Фронту вирішив ґрунтовно перебудувати частину будівлі, щоб понад 150 учнів Школи Українознавства при Осередку ім. ген. Т. Чупринки - Шухевича в Ню Йорку мали там світлі, великі й вигідні клясні приміщення. Для потреб загалу української молоді будуть обладнані спортові й розваго - това-

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07307

Жалюгідна неспівмірність

Для образового з'ясування теми цього коментаря пригадати б картину з львівського залізничого двірця під час першої совєтської окупації Західньої України, як одного осіннього дня входив до поїзду юнак, зодягнений в кожух, босий і в солом'яному капелюсі.

Таку дійсну картину з життя нагадує сьогодні наша вільна українська громада в цій країні у 100-річчя свого поселення. Промовистим доказом цього могли б послужити бюджети наших установ та проголошувані пожертви на „народні цілі", які виявляють величезну і справді жалюгідну неспівмірність між нашими видатками. Найбільші суми ми видаємо на наші „реальні посілості", і громада ходить — сказавши образово — у мурованому „кожусі", але має на собі солом'яний капелюх політичної активности і бігає, якщо вже не боса, то в полатаних патинках нашої уваги культурним справам, нашому мистецтву, нашій літературі, нашій духовій творчості.

Щоб не було непорозумінь: ми не є проти „мурів"! Цілком навпаки, знаємо, що в багатьох випадках власне ці „мури" — наші народні та інші доми, як головно наші святині — стали одним з головних заборол проти того, щоб ми не зникли в „перетоплюючому казані" асиміляції. Вони, ці наші „мури", в багатьох випадках були не тільки джерелом прибутків і фондів на добрі народні цілі, але й ініціяторами та навіть меценатами наших імпрез, стипендій для молоді тощо. Так, „мури" нам подрібні і добрі, якщо вони подумані не як ціль сама в собі, але як засіб для самозбереження і нашого розвитку. Тому ми не радимо і не обстоюємо, щоб на наші культурні і наукові цілі призначати фонди ЗАМІСТЬ видавати їх на ці „мури", але наші найкращі інтереси і — без перебільшення можна твердити — навіть наше самозбереження та розвиток вимагають, щоб ми також не видавали на ці „мури" ЗАМІСТЬ дбати про наш духовий і культурний розвиток.

Іншими словами, найкращі інтереси нашої громади і нашого майбутнього вимагають, щоб ми наші видатки відповідно збалянсували і, видаючи величезні суми на „мури", пропорційно збільшували і наші пожертви на наукові та культурні потреби. Покищо, у цьому відношенні у нас існує справді жалюгідна неспівмірність.

„Ловіть злодія!"

Недавно Георгій Арбатов, директор Інституту для студій ЗСА й Канади в Москві, заявив в урядовій газеті „Ізвєстія", що Вашінгтон не має жадних підстав і права закидати Совєтському Союзові, що він порушує людські права, бо, за твердженням Арбатова, СССР надалеко перевищає Америку в пошануванні людських прав. Арбатов виявив обурення, що американський Уряд робить „натиски" на Москву, щоб додержувала т. зв. „гуманітарні постанови" Гельсінкської Декляраціі, й закликав Вашінгтон розв'язати „власні суспільні проблеми", а не „безпричинно" обвинувачувати совєтський уряд в порушуванні людських прав. Натякаючи на Вотергейтську аферу, Арбатов твердив, що такі надужиття, як підслухування приватних телефонічних розмов, порушення урядовими чинниками права недоторкальности особи, збирання розвідчими установами інформацій про урядовців і приватних осіб тощо не мають місця в Совєтському Союзі, але дуже поширені в ЗСА.

Виступ Арбатова це ніщо інше, як старання відвернути увагу совєтських громадян і світу від дійсної ситуації в СССР звалюванням вини на іншу державу. Всім відомо, що за президентури Ричарда Ніксона мала група людей на високих урядових постах думала, що ті високі пости дають їм право порушувати підставові конституційні права індивідуальних осіб, нібито для добра держави. Але ця мала група людей була викрита, притягнена до судової відповідальности й покарана, а сам президент Ніксон був змушений зрезигнувати у неславі. Конгрес ЗСА, федеральна прокуратура та вільна американська преса довели до розкриття цілої Вотергейтської афери і до покарання винних осіб.

В Совєтському Союзі КГБ без жадних обмежень кожного дня нарушує людські права совєтських громадян — права нібито гарантовані совєтською „конституцією" та совєтськими законами. В Совєтському Союзі ніхто з громадян в дійсності не має права на недоторканість його особи, бо КГБ може підслухувати його кожну телефонічну розмову, відкрити його кожний лист, збирати всі інформації про нього та арештувати будь-кого за будь-яку вигадану „провину" і держати в тюрмі без судової розправи протягом місяців і навіть років. І ніхто з членів Верховного Совєту СССР чи Верховних Рад окремих республік не посміє виступати проти цих нелегальних вчинків КГБ чи нелегальних вчинків совєтських судів. Не можна собі навіть уявити, щоб якийсь совєтський законодавець, або журналіст свобідно міг запротестувати проти запроторення невинних людей до концентраційних таборів і закладів для умовохворих. Не можна собі уявити, щоб совєтський суд визнав невинним арештованого українського патріота, який не порушив жадних законів, але тільки протестував проти порушення конституції та законів самими совєтськими властями, зокрема працівниками КГБ. А Георгій Арбатов — закидає американським властям, що вони „судовим шляхом переслідують дисидентів". Тоді, коли американський суд звільняє комуністку Анджелу Дейвис і вона може свобідно виголошувати свої антиамериканські промови й закликати до встановлення комуністичної диктатури в ЗСА, то Москва засуджує на довгі терміни ув'язнення таких невинних українських інтелектуалістів, як Валентин Мороз, Вячеслав Чорновіл, Святослав Караванський та інші, а Леоніда Плюща запроторює до закладу для умовохворих.

Очевидно, що совєтські верховоди свідомі того, що їхня рабовласницька імперія була і є сьогодні справжньою і суцільною тюрмою народів і людей. Знає це і більша частина світу і цієї свідомости вже в нічому не змінить повторювана Георгієм Арбатовим злодійська тактика: „ловіть злодія!"

Ярослав Курдидик

ВІЙНА МІЖ СССР І КИТАЄМ — В АНГОЛІ...

Може заголовок цього огляду звучить для декого досить недоречно, але, слідкуючи дальше за вістками, що лягли в його основу, він мабуть себе виправдає. Московсько - комуністична „гігантомахія", або, як її дуже влучно називають, сатанинська червона імперія, потерпіла в останньому часі три непередбачені, але і діймаючі для імперського міту престижеві поразки.

Першою з них був провал московського зусилля закоренитися в Португалії, куди Москва відправила до окремо вишколеного КГБ португальського мілітарно - політичного апарату, зложеного з місцевих ренеґатів, кремлівських „спеців по переведенні революції", не згадуючи вже десятків мільйонів долярів, які пливли туди всякими леґальними і конспіративними дорогами.

Друга програ Москви мала теж свою не абияку політичну важливість, коли взяти до уваги, що між Ізраїлем та Єгиптом прийшло до злагоди дослівно — „понад її голову"...

Третім місцем, в якому західні знавці передбачають ще одну діймаючу поразку для кремлівських світовладців, буде Анголя. Цю португальську колонію, що її після Ніґерії з огляду на її мінеральні й нафтові родовища уважають другою найбагатшою майбутньою державою на Африканському континенті серед новостворених (не рахуючи республіки Південної Африки, яка своїми монополіями на золото і діяманти не має собі рівні), намагаються прихилити на свій бік, очевидно посередніми впливами, в однаковій мірі і СССР і Китай.

Дуже цікаво виглядають теперішні бої між трьома окремими „політичними фракціями" у насвітленні англомовної преси і бюлетенів, які появляються у Піденній Африці, Родезії, Заїре і Замбії. Вони так і пишуть, що теперішня цивільна війна за владу в Анголі нагадує хоч і в дещо зміненому варіянті, минулу цивільну війну в Еспанії, в якій Схід воював зі Заходом своєю зброєю, вкладеною в руки політичних супротивників.

Дуже вдало характеризує теперішнє положення Д. Дж. Мірерч в „Обсервері", який так і пише, „що в Анголі зударилися два комуністичні велетні не так, може, за економічні, чи пак стратегічні, впливи в тому обширі Африканського континенту, як за престижеві вияви, продиктовані ненавистю, яка перенеслася із Далекого Сходу на а ф р иканський пляцдарм".

Цивільна війна, яка прибрала на силі, загрожує розподілом Анголі дослівно на три „мініятюрні самостійні держави". Три ревалізуючі національні рухи змагаються між собою за контролю центрального уряду і за багатства цієї майбутньої держави; а їх непоступливість і безоглядність нагадують своїм завзяттям колишні сецесійні війни в Конґо і Ніґерії.

Теперішня війна в Анголі — це не війна „луками і списами", або перестарілими західніми рушницями, там, в однаковій мірі Китай як і СССР, підтримують протилежних претендентів, перекинувши їм тисячі тонн зброї й амуніції найновішого зразка. Поволі втягається в цей конфлікт і Захід своєю зброєю, яку він був доставив до Заїре і яка масово переходить у руки анґольців. У руках цих трьох „окремих армій" можна зустріти американські автоматичні рушниці, скорострілі, гранатомети і протитанкові легкі гармати, які ЗСА доставили були армії Заїре. Переходять теж в руки анґольців панцерні авта і легкі самохідні гармати, що їх доставили до Заїре французи, але найбільше зброї, і в останніх часах найважчої, почали перекидати туди СССР і Китай.

У загальному всі ці „три армії" нараховують разом від 30-ти до 40-ка тисяч вояків. Під сучасну пору найкраще зорганізовану армію, силою коло 15 тис., має т. зв. „Популярний рух", який озброїла і підтримує Москва. Ця армія зайняла столицю Люанду і її глибоке запілля, на якому є найбільше скупчення населення. Другий по силі є „Національний фронт", який перебуває ще й тому в кращому положенні, бо його підтримує не лише Китай, але і в порозумінні з ними Заїре. Обидві згадані армії мають панцерні вози, артилерію і велику кількість легкої зброї. „Популярний Рух" побоюється, що у найближчому часі „Національний Фронт" разпоряджатиметься першими бойовими літаками, що їх постачить йому Заїре, і цим він загрожуватиме не лише столиці Люанді, але також і головному нафтовому обширу, Кабінді, а нафта і являє собою головну ціну цієї теперішньої цивільної війни в Анголі. Американська „Ґолф Ойл Ко." продукує денно коло 200 тис. бочок дуже високоякісної нафтової ропи із прибережних нафтових джерел, а воно дає цій країні 750 мільйонів чистого доходу річно. Є вигляди, що видобуток нафти можна у короткому часі навіть потроїти.

Зовсім на півдні оперує „Армія Н а ц і онального Об'єднання і Повної Незалежности цілої Анголі". Її підтримують Замбія, Конґо-Бразвіль, Південна Африка і Мозамбік. У міжчасі за порозумінням зі сусідами Південна Африка вислала з території Намбії (територія

(Закінчення на стор. 3-ій)

Б. Цимбалістий

ЧИ СПРАВДІ НЕМА ЧИМ ЖУРИТИСЯ?

(Порядком дискусії)

Можу тільки бути вдячним п. В. Ґутові Кульчицькому за його критичні завваги п. н. „Про об'єднання, компроміси, здорову демократію і молоде покоління" („Свобода", 22-го серпня) до моєї статті „Власні сили і союзники" („Свобода", 21 і 22-го липня). Його завваги заторкують основу демократичного уладу, якою є політична зрілість громадян. Стаття В. Ґут Кульчицького дає нагоду висловити кілька міркувань до цієї теми.

На мою тезу про „фраґментацію" нашого політичного життя, що є нашим нещастям, В. Ґут Кульчицький відповідає, що властиво нема чим журитися, бо під тим оглядом ми не гірші від інших, навіть державних народів. Чейже різниці думок, конкуренція та суперництво між групами, розбиття і подібне існують також серед американської і кожної іншої суспільности. Чому ж годі, мовляв, вимагати ідеальнішої єдности і здоровішої демократії у нас?

На нашу думку, В. Ґут Кульчицький змішує факт існування різниці поглядів, політичних груп та конкуренції між ними з політичною фраґментацією. Якщо б це дійсно було те саме, тоді кожна суспільна група була б у стані фраґментації. Навіть родину, в якій чоловік і жінка порізняться, або діти бунтуються проти смаків і поглядів батьків, треба б вважати фраґментованою. А так не є. Родина боронить своїх інтересів і виступає перед іншими як одність. Ото ж, в такому широкому розумінні поняття фраґментація тратить всякий сенс.

В нашаму розумінні, фраґментація не ідентична з ідеологічними розходженнями, дискусіями, полеміками і суперництвом між різними групами суспільности. Вони є ознакою кожного здиференційованого і свобідного суспільства. Політична фраґментація настає тоді, коли суспільність не має одного центру, що керує дією колективу, якого він є речником і єдино леґітимним представником. Замість того існує кілька центрів (принаймні два) з претенсіями бути єдиними речниками цілости, які діють не лише незалежно від себе, але дуже часто проти себе. Якщо в даній суспільності навіть приходить до екстремної поляризації поглядів і постають два емоційно наснажені політичні табори, як це було в Америці в питанні продовжування В'єтнамської війни або кампанії за усунення Ніксона, фраґментації не було, доки існує один уряд, одна влада, яку всі респектують і якій всі підпорядковуються.

У Великій Британії суспільність завжди поділена на два політичні табори: один при владі, а другий в опозиції до уряду. Ніхто однак не скаже, що британська суспільність є фраґментована, бо усіх громадян об'єднують свідомість спільноти національно-державних інтересів і спільний символ — королівський престол.

Порівняльні студії демократичної системи в різних країнах доводять, що однією з основ стабільности демократії в даній країні є осягнута рівновага між міжгруповою незгодою і національною солідарністю. Це вимагає від громадян певної психологічної настанови, яку визначують такі риси, як довір'я до людей, готовість співпрацювати з іншими, віра в чесність і розумність інших людей і вкінці постійна свідомість існуючих спільних національних вартостей і цілей та почуття національної солідарности. Інтерв'ю з громадянами різних країн виявили, що, напр., американці та англійці виявляють більше довір'я до інакшедумаючих людей і більше готовости співпрацювати з ними, як італійці чи мексиканці. Це є основою стабільности англо-американської демократії. Один із засобів вдержати таке довір'я до людей є обмежуванння політичних розходжень тільки до сфери політики і не допускання до того, щоб вони впливали на взаємини між членами родини, приятелями, сусідами або товаришами праці.

Щоб впоїти в громадян почуття національної солідарности в згаданих двох країнах плекається спеціяльний ритуал: напр., противники після виборів стискають собі руки, висилають ґратуляційні телеграми, заявляють свою льояльність і готовість підтримувати новообраного, закликають своїх прихильників також піддержувати того, що виграв і здобув владу. Чи робиться це щиро, чи ні, не важно: всі ці жести мають на меті злагіднити партійну ворожнечу і витворити чи зміцнити почуття національної єдности.

В. Ґут Кульчицький вважає, що я ідеалізую американську демократію. Демократія — не ідеальна система, а за Черчіллем вона найгірша система, лише ніхто не винайшов досі ліпшої. Якщо ми ставимо за приклад американську демократію, то це тому, що вважаємо її, — як зрештою багато інших спостережників, — за одну з найбільш стабільних демократичних систем. Усунення від влади президента Ніксона без внутрішніх потрясень, без вуличної боротьби, без анархії, без захитання авторитету уряду було тріюмфом американської демократії. Можна критикувати американський спосіб життя за його матеріялізм, чи відсутність гуманістичних традицій та з а ц і к а в л е н ь, можна не погоджуватися з закордонною політикою того чи іншого президента, але все це мало має спільного з демократичною системою, яка таки функціонує і забезпечує людям максимум свободи і можливостей розвитку. Американці можуть теоретично вибрати президента більшістю одного голоса. Дж. Кеннеді переміг Ніксона яких 120 тисячами голосів. Всі, що голосували проти Кеннеді, самозрозуміло підпорядкувалися йому, раз він став президентом, дарма, що деяка преса натякала на зфальшування виборчих результатів. Побоюємося, що серед українців така сама ситуація призвела б до двовладдя, анархії і громадянської війни.

Чи дійсно у нас так само, як серед американців та інших державних народів? Чи справді нема чим журитися? Чи шукається у нас символів, нагод і ділянок життя, де можна б було почуватися об'єднаними і де могли б всі співпрацювати для загального добра? Відповідь на повищі питання мусить бути, на жаль, неґативна. Замість шукати того, що нас об'єднує, ми вживаємо все, щоб поширити прірву між групами.

Наведемо для прикладу святкування української державности, яке повинно бути одним з символів єдности і нагод для переживання національної солідарности. Замість того це свято використовується для розрізнення, коли в цій самій громаді влаштовується аж два святкування, коли взивається частину громади бойкотувати святкування організовані іншою політичною групою.

Національний прапор є теж символом національної

(Продовження на стор. 3-ій)

ХТО РОЗБУДОВУВАВ МОСКОВСЬКУ КУЛЬТУРУ?

За вістками з преси у совєтській імперії рік-річно „добровільно" виїжджають з України багато молоді будувати у сибірській тайзі міста, шляхи, заводи та інші технічні споруди, щоби розбудувати і скріпити „щасливе життя" СССР.

Історія повторюється. В часах самодержавців-царів подібну працю виконували козацькі полки, що гинули на тяжких роботах при будові царської столиці, а молодь забирали для розбудови московської культури. Теорія всяких обрусителів, що Москва дала початок русскій культурі і вона, Москва, є тепер „старшим братом" совєтської держави, не сходить зі сторінок їхньої преси. Але коли поглянемо правді в очі, побачимо, хто був будівничим московської культури.

Тут хочу подати декілька фактів лиш з ділянки музики, щоби наглядно показати, чи назвати справжніх творців російської музичної культури. Одним між першими був музичний теоретик і композитор Микола Ділецький, народжений у Києві 1630 року. Його праця з теорії музики, яка появилася 1677 року в Смоленську під назвою „Грамматика музикійскаго пінія", в наступному році вийшла дещо змінена у Вільні під назвою „Идея грамматики музикійской", а в році 1679 — у Москві. Був це перший підручник теорії музики російською мовою, теорії основаної на західньоєвропейській науці. Ділецький був також пропаґатором хорового церковного співу, що був знаний тоді в Україні, коли в російській церкві панувало ще одноголосся, себто спів у один голос.

Друкувати церковні книги з нотами навчив Гаврило Головня, народжений у Глухові, якого хлопцем забрано з України до царської хорової капелі. Україна була тоді джерелом, яке доставляло співаків до царського хору. Окремі царські висланці їздили по Україні і прислуховувалися співові церковних хорів, вибирали кращих співаків-хлопців і забирали їх у Петербург. Названий вже Гаврило Головня був також висланий у такій місії в Україну: в 1742 році привіз до царського хору, між іншими, також Грицька Сковороду. Найвизначніший композитор церковної музики, Дмитро Бортнянський, народжений 1751 р. у Глухові, у хлоп'ячому віці був забраний також до царської хорової капелі, подібно як і його земляк з Глухова Максим Березовський народжений 1745 року. Обидва вони у свій час були вислані в Італію для доповнення музичної освіти, і обидва стали славними композиторами в ділянці церковної музики.

Названі вище визначні музики — не єдині будівничі музичної культури давньої Росії, їх було багато, і назвати усіх у цій статті неможливо, для цього треба б писати цілу працю. Проте, щоб не бути голословним, треба таки подати хоч декого з них. Іван Коленда (чи Колода), співак і композитор у XVII сторіччі, 1657 року був вивезений з України у Москву де був диригентом придворного царського хору. Матвій Кулика, народжений в Україні, був визначним співаком у Москві. Василь Репський, нар. 1717 р. в Гадячі, співак і живописець, був силою забраний боярином А. Матвеєвим, який тримав його на Московщині у кайданах і примушував грати на органах і скрипці. Марко Полторацький, нар. 1729 р. на Чернігівщині, був забраний до царської капелі у Петербурзі. Марфа Королівна (Кралєвна), дівчиною вивезена з України, була у другій половині XVIII сторіччя оперовою співачкою в Петербурзі. У XVIII сторіччі виступали в Петербурзі ще такі співаки: Юхим Кричевський, Федір Ладунка, Семен Любленецький, Данило Косаченко, Василь Люстрицький, Іван Новомлинський, Гаврило Марцинкевич та інші, імена яких не записані. Усі вони приносили славу царській імперії, творили основи московської музичної культури.

А тепер хіба інакше у новому червоному царстві? І тепер замовчують національність мистців, особливо, якщо вони найкращі, і якщо їх уже забрано з „республік" до Москви, мовляв, у СССР нема національного мистецтва, є лиш „совєтське", так принаймні вмовляють людям у світі можновладці з Кремля.

О. З.

Василь Качмар

УКРАЇНЦІ В ПОЛЬЩІ

(3)

З тієї статті бачимо, що навіть самі поляки здають собі справу із крутійства найвищих чинників у справах нашої Церкви. А ми здаємо собі справу, що все це крутійство спрямоване на одне: не дати нашій Церкві можливости розвиватися, не дати можливости стояти на сторожі наших душ, не дати можливости протиставитись намаганням уряду та польського клиру зденаціоналізувати в якнайскоршому часі наших братів, що залишилися на тих відписаних П о л ь щ і землях. Бо кому, як кому, але полякам добре відомо, яку ролю у збереженні нашої духовости, у збереженні нашого національного обличчя на протязі віків й під віковим натиском із Заходу, відограла саме наша Греко-Католицька Церква.

Уряд нищить церкви та релігію, бо він атеїстичний, безбожний. А що робить кардинал Вишинський, що роблять єпископи „братньої" Польської Католицької Церкви, яким дано під опіку нашу Церкву? Чи їх поступування різниться від поступування атеїстичного уряду? Вони лише використовують свою позицію, що польська Церква, маючи державний статус (наша такого не має), використовує його на те, щоби нищити наш обряд, нашу прадідну Церкву зовсім. Церкву, яку їм віддали під опіку найвищі церковні чинники з Ватикану.

Польський уряд нищить своїми зарядженнями наше, віками створене церковне мистецтво, нищить основи матеріяльної незалежности нашої Церкви, нищить всі зовнішні форми нашої відрубности, а польські церковні кола стараються вбити нашу духову силу, стараються примусити нас перестати бути собою, забути про віру батьків.

Висновки

Надіятись лише на відпорність наших братів, загартованих у відвічнім змагу з натиском ворога на тій пограничній землі — це пасивна постава, добра для неактивних та байдужих, які завжди покладаються на когось чи на щось, що не вимагає від них самих ніякого зусилля. Надія, що залежні від комуністичного і польського уряду, українські культурно-освітні товариства зуміють витримати натиск ворога на довшу мету, дуже непевна, бо у великій мірі залежна від волі того ж самого ворога що старається знищити нас, як націю. Отже одинока наша надія лишається на нашу Церкву, нерозривно зв'язану з народом, яка протягом століть була не лише творцем наших духових надбань і в часи національного горя несла духову розраду й кріпила нашого духа, але не рідко й переймала на себе ролю провідництва й вслід за тим приймала на свої плечі найлютіші удари ворога. Тому й наша допомога, в якій би це формі не було, повинна бути спрямована саме для вдержання й реставрації нашої Церкви на тих відорваних від материка землях.

Шкільництво

В праці польського автора „Над річкою Ройою", виданого в 1968 р. у Кракові, пишеться: „В Горлицькому повіті у 1945 році працювало біля 110 шкіл, в тому 62 польських, а 48 „лемківських". Та цей стан змінився цілковито, — нині немає ніодної школи з українською мовою в Горлицькому повіті" ...

А знов петиція Горлицького Правління УСКТ до польського уряду з 1971 року подає таке: „з проблемами українського населення ми зверталися листом до уряду 2.11.68, а потім 15.1.71 року, але ще й досі ніякої відповіді адресати не отримали" ... Далі в тій же петиції пишеться: „Ми хочемо зокрема підкреслити, що з-поміж усіх національних меншин в ПНР, саме українці є найбільш покривджені щодо можливостей розвивати та вживати рідну культуру, особливо в ділянці плекання рідної мови та цінних народних традицій. Це сталося в наслідок акції „В" (Акція „Вісла" — це військово - адміністраційна акція переведена поляками у 1917 р., в наслідок якої наші пограничні землі стали „Землею спаленою", акції розселення українського населення та його розпорошення по теренах західніх воєвідств ПНР" ... Дальше там згадується ще, що згідно з директивами акції „В" у західніх воєвідствах можна було так розміщувати людей, переселених з пограниччя, щоби українці не творили більше ніж 10 відсотків всього населення. Отже с в і д о м о йшлося про розпорошення щ о б и унеможливити в с я к у культурну чи освітню працю. Такі то були чорні роки для наших людей у той час.

Проблиски надії

У червні 1956 року, вперше від часів закінчення війни, з'їхалися делеґати від розпорошених наших громад. З'їхалося їх 239 з цілої території Польщі, в надії, що похмурі дні скоро скінчаться, що буде можна знову зажити людським життям. Так принаймні виходило з обіцянок уряду та з промови делеґата уряду, міністра освіти В. Яросінського. Він заявив, що „Ми прагнемо, щоби всі меншини, які проживають у Польщі, могли розвивати свою культуру, могли плекати свою мову. Гаряче прагнемо створити такі умовини, щоб українське населення нашої країни могло повністю використовувати багаті культурні надбання свого народу, вчити своїх дітей і молодь рідної мови, творчо і свобідно розвивати власну культурну діяльність, і що „завданням Товариства б у д е поглиблювати дружбу братніх народів, які борятся за спільні ідеї в межах одного великого табору соціялізму... Важливим завданням Товариства буде поборювати залишки націоналізму та скріплювати єдність братніх народів."

(Закінчення буде)

Федерація Лемків і Організація Оборони Лемківщини заповідають З'їзд

Йонкерс, Н.Й. — Відзначуючи 40-річчя організованої діяльности українського лемківського руху в ЗСА і Канаді, Світова Федерація Лемків і Організація Оборони Лемківщини в ЗСА відбудуть в днях 10-12 жовтня тут в Українському Центрі Молоді (301 Палісейд евеню) свій XV-й Звичайний Загальний З'їзд. На передодні З'їзду СФЛ опублікувала заяву з приводу оформлення 40 років тому у ЗСА першої української лемківської оборонної організації. До загального З'їзду функції голови СФЛ виконує проф. д-р Іван Гвозда, заступником голови на Канаду є Михайло Федак, а головою Крайової Управи в ЗСА є Мирон Мицьо.

Крім звичайного порядку нарад і полагодження ряду організаційних і статутових справ, у програмі З'їзду передбачені: Ювілейний бенкет в суботу, 11-го жовтня, год. 5-та вечором, і виставка експонатів лемківського музею під керівництвом мгра Миколи Дупляка, яка триватиме почерез три дні З'їзду.

Прохання до Американських Українців

Дорогі американські Українці! Як Вам уже відомо, з нагоди 200-річчя державної незалежности ЗСА, Українське Історичне Товариство підготовляє видати в англійській мові Фундаментальну Історію Українців у ЗСА. Це буде поважна наукова праця, яка появиться в 1976 р., де будуть показані наші осягнення в розбудові ЗСА. Мені припало опрацювати у цій книзі розділ про „Розвиток українського господарського життя в ЗСА". Але, щоб написати таку поважну працю, мені потрібно хоч приблизно мати певний конкретний матеріял, базований на певних правдивих даних та сумлінної співпраці нашого свідомішого громадянства.

Тож у зв'язку з цим моє гаряче прохання до всіх українців доброї волі в ЗСА, а особливо тих, що їм дорога наша загальна справа, щоб вони по можливості подавали мені відомості про всі наші господарські осягнення, які ми як етнічна група посідаємо в ЗСА, починаючи від церковних господарств, а кінчаючи на малих ремісничих варстатах і фармах. Ми повинні показати ввесь наш господарський дорібок із усіх стейтів, що має певну господарську вартість і є власністю тих осіб, що є приналежні до нашої української етнічної групи.

Було б дуже добре, похвально й корисно, якщо б кожна свідома особа, яка розуміє вагу та значення таких господарських даних, зібрала такі відомості в своїй місцевості й переслала до мене — це наша загальна справа, яка повинна цікавити нас усіх тих, що належимо до вітки того самого народу.

Ласкаво проситься писати коротенько з зазначенням місцевості, стейту та рід господарства, напр.: фабрика меблів, народний дім, готель, мотель, лікарський офіс, дентистичний офіс, ресторан, споживча крамниця, банк (приватний), банк (кооперативний), фінансова щадничо-позичкова установа (приватна), щадничо-позичкова установа (кооперативна), адвокатський офіс, книгарня, друкарня, похоронне заведення, аптека, транспортаційне підприємство, підприємство чищення вікон, фарма і т. д.

Опісля на основі цих одержаних даних, я опрацюю загальні статистичні таблиці, які покажуть наш дійсний господарський стан та наш вклад у розбудову господарського життя ЗСА. Незабуваймо тієї істини, що в світі не рахуються з пустими фразами та пустомельством, усі рахуються з цифрами та поважають тих, що є здібні й уміють творити реальне господарське життя та є спроможні будувати для себе і всього суспільства міцну матеріяльну базу, що є головною основою нашого буття.

І так на основі таких опрацьованих статистичних даних зможемо дізнатися, який у дійсності економічний потенціял та силу посідає наша етнічна група, як складова частина в загальній економіці ЗСА. Всі господарські дані ласкаво проситься висилати якнайскоріше в українській або англійській мові на адресу:

Dr. M. Bida, 3347 W. Potomac Ave., Chicago, Ill. 60651.

Понижче подаю коротенький взір для подавання господарських даних:

Для індивідуальних осіб: — Іван М..., фарма, Венона, Іллиной. Роман Г..., меблева фабрика, Ню Йорк, Н. Й.

Для збірного подавання: — Філядельфія, Пенсильвенія, 7 споживчих крамниць, 1 народний дім, 3 аптеки і т. д.

Усім нашим людям доброї волі за співпрацю наперед щиро дякую.

ЧИ СПРАВДІ НЕМА ЧИМ ЖУРИТИСЯ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

єдности. Коли ОУН розкололася на дві організації, прапор вживано для унаявлення різниць (міняючи порядок його барв).

Національне виховання нашої молоді — дуже важливе завдання для усієї громади. Не зважаючи на брак фахових сил, на недостатні грошові засоби, поодинокі громади організують дві або більше українознавчих шкіл з індентичними програмами навчання. Де існує краща нагода для співпраці усіх політичних та релігійних груп, як не в цій ділянці? Ми не розбиваємося на групи, що різняться поглядами, але на групи, які нездібні зі собою співпрацювати, хоч поглядами вони собі близькі. Це є фрагментація суспільности.

Мою надію, що наше молоде покоління, виховане на зразках таки успішної американської демократії, буде здібніше об'єднати свої зусилля для розв'язки конкретних проблем нашої громади, В. Гут Кульчицький вважає неоправданою, бо, мовляв, серед цієї молоді з бігом часу органічно постануть різного роду розходження. Очевидно, таке зрізничкування напевно буде, і було б чимсь ненормальним і нездоровим, якби було інакше. Проте вважаємо, що наші майбутні покоління виховані в Америці перевищатимуть теперішнє покоління батьків і дідів тим, що, не зважаючи на розходження, вони будуть більш толерантні до цих різниць і будуть здібні співпрацювати зі собою під одним легітимно обраним керівництвом. Цього вони навчилися від американців. Український Народний Союз та інші організації, створені попередньою еміграцією, не розбилися по партійних лініях тому, що вирішальну ролю в них грали люди, виховані вже в Америці, які вміли шанувати раз обране керівництво, які розуміли, що змінити його можна тільки через демократичний процес, при збереженні усіх принципів чесної гри. Канадські українці могли створити одне центральне представництво і зберегти його головно тому, що вирішальний голос там мають українці, народжені в Канаді.

Врешті остання заввага до мого опонента: навіть якщо в інших, державних, народів існують певні негативні явища, як прояви нетолерантности, анархічности серед молоді, розбиття тощо, ми ніколи не сміємо забувати, що як поневолений народ, в обличчі смертельної загрози для самого нашого існування як нації, ми не маємо тієї вигоди, щоб спокійно приглядатися і толерувати подібні негативні явища в нас. Німці і французи можуть, наприклад, цілком не журитися тим, що їхні переселенці в Америці зберігають ще свою національну ідентичність, чи навпаки, швидко денаціоналізуються.

Ми дорожимо кожною людиною і переживаємо відхід кожної одиниці від нашої громади як втрату; і тому докладаємо стільки зусиль, щоб тих втрат було менше. Американці можуть толерувати антидержавні вихватки деяких молодих людей, знаючи, що це не захитає їхньої держави. Вони не вважають ніяким лихом, якщо десятки мільйонів американців втікають у приватницьке життя, деякі ухиляються від своїх державних обов'язків (напр., сплачування податків), не виявляють ніякої жертвенности тощо. Ми ж мусимо бити на сполох, коли жертвенність меншає або зацікавлення громадським життям спадає.

Сучасне становище України дуже важке, тому вимоги до нас самих мусять бути більші. В. Гут Кульчицький, здається, цю різницю забуває, коли намагається заспокоїти нас, що, мовляв, нема потреби турбуватися нашим розбиттям і фрагментацією, бо це саме є і в інших народів.

В цій статті ми старалися довести, що в нас гірше, як в інших народів (зрештою, тому ми віками є бездержавним народом, а інші творили свої держави й імперії). Але навіть, якби так було, як думає наш опонент, ми не сміємо себе зацитькувати і присипляти, бо доля України сьогодні є інша. В. Гут Кульчицький до деякої міри собі протирічить. Він пише, що державні народи доходять до „ідеалу єдности" в часі кризової ситуації, якою є, — за його словами, — напр., війна...

Запитаймо себе: чи Україна не є тепер у кризовій ситуації? Чи не вважаємо себе у війні з ворогом, який загрожує нашому існуванню? Чи не стоїмо перед національним „бути чи не бути?" Якщо наш опонент вважає, що це не кризова ситуація, яка вимагає об'єднання усіх наших сил, тоді — що інше і коли нас може об'єднати?!

Якщо інші народи об'єднуються в кризових ситуаціях, а ми ніколи, ані в минулому, ані тепер не зуміли досягти такої єдности дії, як можна тоді висувати тезу, що в тому відношенні ми не відрізняємося від інших народів!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

„Школа – то весела хатка" – вересневе число „Веселки"

Веселий сміх і гомінкий гамір дітей, що під час вакаційних днів дозвілля наповняв вишкільні і виховні табори, відпочинкові оселі та фарми, що лунали лісами, полями й горами, переноситься тепер у шкільні будинки, у залі курсів українознавства й у домівки молодечих організацій.

Вересневе число „Веселки" стоїть під знаком поворогу дітей до шкільного навчання і до щоденних зайнять, забав і розваг, що виповнюють змістом навчальний рік — лекції музики, хоровий спів, балет, студія живого слова, образотворче мистецтво, сходини в Пласті й СУМА, спорт.

Вступний вірш Романа Завадовича з веселими ілюстраціями Едварда Козака (ЕКО) розповідає про малих школярів-тваринок, що з усіх-усюдів радісно й охоче поспішають до „Мами-школи". Але є такі діти (на щастя — не людські, а лісові звірятка! (що плачуть, не хочуть і бояться іти в школу. Добра Гоца Драла) Р. Завадович — П. Холодний) заопікувалася ними і переконала їх, що „школа — то весела хатка". Вона завела їх до вчительки Сови, яка на першій лекції розказала школярам казку і вони полюбили школу.

Багато дітей, як оцей хлопчик у вірші Романа Завадовича „Щодня в мене праці багато", використовують час у школі, щоб навчитися якнайбільше. Хлопчик ходить до цілоденної школи, відвідує в суботи курси українознавства, у вільні хвилини читає українські книжки, в неділі і свята буває з батьками в церкві і знаходить попри те час на розвагу й корисне дозвілля.

Маленька Оля навчилася вже писати і, хоч замість букв виходять у неї закарлючки, все ж таки вона зуміла написати листа (вірш „Перший лист" Р. З. з ілюстрацією Ю. Козака) до братіка. Прочитайте цього листа й ви!

Щоб дійти до садочка чи до школи треба дітям переходити перехрестя рухливих вулиць. Як їх переходить й як їх уникати під час забав, розказано в вірші Н. Бурик „Мусять добре знати діти, як по вулиці ходити" (ілюстрації Ю. Козака й Л. Гуцалюка). Прочитайте його, діти, обов'язково і запам'ятайте собі правила вуличного руху.

До шкільного циклу матеріялів належить весела віршована лічилка Діми „Скільки їх?) ілюстр. Ю. Козака), темою якої є прогулянка автом цілої сім'ї з домашніми тваринами й пестунами. Тематично пов'язаний з лічилкою є вірш „Поїзд" Д. Чуба. Скороговірки Б. Нижанківського (ілюстр. Ю. Козака) дають матеріял до словникових і артикуляційних вправ.

Чергові розділи „Лисички Сестрички" (О. Лотоцький-Білоусенко, ілюстр. М. Михалевича) розказують про плітки, які білка поширювала про лисичку поміж лісовими мешканцями, про помсту лисички білці і ховрашкові та про чорну лисиччину невдячність зайчикові, який витягнув їй скалку з ноги.

Історична казка М. Погідного „Характерник із Січі" (ілюстр. М. Михалевича) розповідає про перемогу козаків над татарами завдяки характерникові Долутові, який вжив проти татар вовків-сіроманців, та про змову на життя Долута, яку затіяв татарський хан з помсти за поразку.

Традиціям Запорізької Січі, які продовжує теперішня українська молодь, посвячений вірш Р. З. „Молода Січ".

Ці матеріяли перегукуються з рецензією на книжку для молоді Б. Ж. Олексина п. н. „Пісня про червону калину" про Українських Січових Стрільців, а поміж загадками знайдуть читачі ребусика про пісню-гимн УСС і про книжку для молоді з козацьких часів. У рубриці „З дитячого життя" прочитають діти уривки з домашнього завдання своїх ровесників про літературний вечір письменниці для дітей і співробітниці „Веселки" К. Перелісної в Чікаго. Допис прикрашений кількома світлинками. Поруч вміщений вірш поетки „Бабуся і дідусь".

Закінчення 18-го розділу „Богдана — Січового стрільця" (Р. Завадович — П. Холодний) розповідає про те, як оборонці хатинки цвинтарного сторожа перехитрили червоних наїзників і висмикнулися з їхньої засідки.

Уводом у меланхолійний настрій ранньої осени є вступна ілюстрація Галини Мазепи „Хлопчик із змієм" і віршик Ніни Мриц (ілюстр. авторки) про каштана, який у кишені хлопчика знайшов захист від осіннього холоду. Цей настрій підсилений вихлюпом мінливих кольорів пізнього літа і ранньої осени, якими надрукована вереснева „Веселка".

В. Б.

ВІЙНА МІЖ СССР І КИТАЄМ – В АНГОЛІ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

західньої частини Південної Африки) до Анголі два курені десантного війська під претекстом охорони будови велетенської електропогінної дамби на ріці Кунене, яка розташована на території, де приблизно збігаються кордони Замбії, Вотсвани і Намбії. Левину частину цієї побудови покривала Південна Африка і нею мала користуватися, крім трьох згаданих вище держав, також і Анголя.

Вже заздалегідь до 11-го жовтня—реченця офіційної передачі влади ангольцям Португалією, три ці групи зайняли для себе „окремі зони впливів", або уточнюючи, — розподілили Анголю на три частини.

В африканській пресі є вістки, що американці немов би то дораджують нафтовомуобширові Кабінди, щоби він відокремився в окрему невелику, але зате багату, самостійну державу. Причиною тут, як вони пишуть, являється нафта. СССР має в Анголі свої пляни, а саме: заволодіти столицею Люандою і її периферіями, щоби, закріпившись там, мати у випадку „закупорення" Суезького Каналу не лише догідний причальний порт „на півдорозі" об'їзду Африки поза Кейп Тавн в напрямку Індійського Океану, але також і користуватися пальним, що його має недалека Кабінда.

„Національний Фронт" в останньому часі дуже зактивізувався і є поголоски, що Заїре перекинув туди чимало своїх військових інструкторів, а Китай — адміністраційно - економічних дорадників, щоби якнайсильніше підтримати його на зайнятій ним території і за всяку ціну звести нанівець совєтські впливи в Анголі.

Знавці того обширу кажуть, що доля Анголі і її остаточне „політичне опреділення" залежатиме у великій мірі від того, хто залишиться при владі в Португалії, з якої ангольці за такий довгий час її володіння в Анголі перейняли не лише португальську мову. Слід думати, що з останніх подій, що їх переживає тепер їхній колишній материк, ангольці навчаться настільки, що не допустять до того, щоб для їхньої країни Анголі наступила заміна „білого колоніяльного панування" португальців далеко гіршим — червоним, яке Анголі намагається підступно накинути Москва.

В УССР опублікували видавничі пляни

Київ. — Українські підсовєтські видавництва опублікували свої видавничі пляни на 1976 рік. Виходить, що, між іншими, з перекладної літератури мають появитися оповідання Володимира Короленка і Джека Лондона; „Божественна комедія" Данте; „Лірика" Джорджа Байрона; перші два томи п'ятитомника Анатоля Франса; „Батько Горіо", „Шуани", „Гобсек" Оноре Бальзака; деякі переклади з російської та інших мов народів СССР.

Готуються також до друку збірки вірменських, казахських, киркизьких, кубинських і румунських народних приказок. Вийде також збірник „Сучасна американська новела". З української клясики заповіджені три томи дванадцятитомника Лесі Українки й шість перших томів п'ятдесяттомника Івана Франка, тритомник Панаса Мирного, однотомник Юрія Федьковича, Івана Котляревського та І. Карпенка - Карого.

Пожертви на УВАН у ЗСА в 1974 році

Українська Вільна Академія Наук у ЗСА висловлює сердечну подяку всім членам і прихильникам Академії за пожертви та вноски для Академії в 1974 році, що дало змогу продовжувати й розвивати науково - видавничу її діяльність.

Єдиним джерелом фінансування діяльности Академії (організаційно), наукової, видавничої, утримання і розгортання Бібліотеки (понад 50,000 книжок з україністики), Музею - Архіву ім. Д. Антоновича (понад 200,000 одиниць цінних архівних матеріялів) — є тільки пожертви та вноски українських організацій та українського громадянства. Академія має податкові пільги (Текс Екземпт), що дає право суму пожертви для Академії зняти від суми до оподаткування. Збережімо в українських руках зібрані цінні матеріяли, зберігаймо та скріплюймо українські культурно - наукові організації у вільному світі.

Подаємо перший список жертводавців на Академію в 1974 році:

Меценати Академії: Василь Ростун з дружиною, Чікаґо, склали пожертву для Академії $1,100.00 і до Фонду Винниченка в Академії $400.00, разом $1,500; по $500.00 — Український Народний Союз, Олекса і Галина Воскобійники; д-р Константин Бризгун — $320.00; по $300.00 — Владика Архиєпископ Марко Гундяк, Ліда Дейнека, (св. п. о. прптоієрея Філімона Кульчицького; по $200.00 — Д. Л., М. Д., Роман Лисяк, М. Д., Віра Мілянська, Євгенія Савчук; д-р Михайло Біда — $180.00; д-р Константин Кебало — $150.00; Українське Об'єднання Інженерів в Америці, Відділ у Філядельфії — $125; по $100.00 — Олександра Бражнік, св. п. Федора Бражніка, Вашінґтонська Група УВАН, д-р Нелія Гайворонська - Пелехович, інж. Сава Зеркаль з дочками Оксаною і Василиною св. п. Дружини і матері Марії Зеркаль, інж. Володимир Каницький, д-р Іван Коропецький, Іван Панчук, адв., Михайло Пирський, проф. Омелян Пріцак, Олександер Скоп, Ольга Теребус - Кекіш, Б. А. Філіпчак, М. Д., Святослав Шеремета, М. Д., Українське Медичне Товариство Північної Америки; Семен Забродський, св. п. Івана Духницького — $102.00; Дакія Гуменна—$90.76; д-р Омелян і Ксеня Лебедовичі — $90.00; Іван Дубровський — $80.00; проф. Іван Голембіовський — $75.00; Борис Іванюк — $70.00; Галина Скорецька — $60.00; по $50.00 — Юрій Артимишин, Володимир Буцяк, інж. Софія Гаєвська,, Олена Гайдамака, Всеволод і Ліда Голубовичі, Всеволод і Ліда Голубничі, проф. Василь Ґвоздецький, Йосип і Анна Іванів, Борис Іванюк, Василь Кий, д-р Лариса і Роман Ковалі, Ада Кулик, д-р Роман Леґедза, д-р Іван Л. Рудницький, Марія Міщенко, Ірина Мриць, д-р Михаїл й Олена Несін, проф. Петро Одарченко, Ярослав Пастушенко, Микола Палій, інж. Михайло і Любомира Пежанські, проф. Володимир Петришин, Степан Процюк, Володимир Рак, Оксана Соловей, Михайло Семенець, Любина Терещенко, Український Національний Дім, Українська Кредитова Опілка, о. протоієрей Павло Шпірук, інж. Ірина Шох, св. п. мужа Петра Шоха, Любина Чернявська; по $45.00 — д-р Василь Каспрук, д-р Микола Шпитко; по $40.00 — Свідан Мауріс, Галина Свічковська - Колосюк; по $35,00 — д-р Оксана Ашер, інж. Макар Каплистей, д-р Любов Марґоліна - Гансен, Роман Осінчук, М. Д., д-р Василь Рудко; проф. Наталія Осадча - Яната—$34.00; по $30.00 — Богдан Бойчук, Параска Ванжа, д-р Гіль, М. Д., проф. Г. Ґаґарін, інж. Мирослав й Ірина Колтунюк, д-р Сергій Кротюк, Леонід Лиман, д-р Ярослав Михайлович, проф. Юхим Нещадименко, проф. д-р Наталія Пазуняк, д-р Теодор Решетило, ред. Іван Світ, проф. Роман Струць; д-р Анна Процик — $28.00.

Ще раз Управа УВАН у ЗСА щиро дякує всім жертводавцям і сподівається, що українські установи та українське громадянство підтримає своїми вносками та пожертвами в цьому ювілейному році — 25-річчя діяльности Академії, зокрема допоможе, щоб Академія створила Залізний Фонд.

Управа УВАН у ЗСА та Управа її Фундації

ГРОМАДА В ЯНҐСТАВНІ ВІДЗНАЧИЛА 200-РІЧЧЯ ЗСА І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ

Янґтави, Огайо (Дмитро Затварницький) — 10-го серпня ц.р, вранці в українських церквах відслужено Служби Божі в намірення українського народу, а о год. 4-тій по полудні почалася святочна програма на Берклі Вудс, на площі української католицької церкви.

Цьогорічний 44-ий Український День був під проводом голови відділу УККА В. Прочака та голови Українського Дня М. Мартинишина. В святі численну участь взяло українське громадянство Янґставну, з ближчих околиць, як, Кембел, Стродес, Воррен, Селлен, Мейжюрі — Огайо, Ню Кессел, Фаров, Шерон, та з далекого Пітсбурґу, Пенсильвенія. Публіки було понад 1,000 осіб.

Хор Ліґи Українських Католиків (ЛУК) під диригентурою Ірини Владучік із західньої Пенсильвенії відспівав американський та український гимни, а після о. шамбелян Лев Адамик провів молитву. Голова місцевого Відділу п. Прочак, відкриваючи 44-тий Український День згадав про три річниці: 44-тий Український День 200-річчя незалежности ЗСА і 100-річчя Американської України, та закликав громадянство до численної участи тих святкувань, які відбудуться на Федерал Пляза. Опісля покликав до слова голову Українського Дня Михайла Мартинишина.

Хор Ліґи Української Католиків під диригентурою Ірини Владучік, (коло 50 членів) відспівав три пісні. У першій частині програми, на сцені з'явилася танцювальна група під керівництвом Богдана Мешія, виконуючи 6 танців; за кожний танець публіка нагороджувала танцюристів оплесками.

Інж. Михайло Комічак з Пітсбурґу виголосив доповідь англійською мовою, з тих причин, що в місті Янґставні започатковують 200-річчя Незалежности ЗСА, та 100-річчя Американської України. Прелеґент згадав про перших українських поселенців, як Івана Макогона та інших, та при тім розповів теж про капітана Джона Сміта,, який мав взгляд над робітниками які приїздили з Европи. В дальшій програмі виступила друга танцювальна група під керівництвом Григорія Коваля; ця група виконала 5 танців, за кожний танець, публіка теж нагороджувала танцюристів оплесками.

Голова Відділу УККА В. Прочак, привітав посадника Янґставну Джона Ґантера, який склав привіт від міської управи та був задоволений, що українці міста Янґставну вже відкрити святкування 200-річчя Незалежности ЗСА та 100-річчя Американської України. До слова покликано Г. Вуковіча, якого номінували на посадника міста. Він поґратулював українському народові,та прохав присутніх, щоби його піддержати у виборах цієї осени.

Хор Л. У. Католиків під диригентурою Ірини Владучік проспівав три пісні. Кінцеву молитву провів о. Рафаїл Бернацький з української православної церкви із Шерон, Пенсильвенія.

Відтак, до танців, приграла оркестра Г. Коваля.

Український фестиваль на Федерал - Плязі

В понеділок 11-го серпня о год. 11:30 рано розпогодилося і жіноцтво і мужчини взялися до праці. Провідники кухні, а це пані Анна Пірко, Гелен Сенедяк і інші жінки вже були готові продавати українські страви. Параска Затварницька розкладала свої вишивки: вишитий Тризуб, Тарас Шевченко та Матір Божу, як рівнож вона мала вишиті рушники, серветки та подушки, це вишиття дуже подобалося не - українській публіці; Леся Затварницька пояснювала про українські вишивки; Родина Біланів мала виставку української порцеляни та писанок; Михайло Стецевич мав на виставці своєї роботи різьблені рамці та хрести. Також відбувся показ писання писанок і в ньому взяли участь Ірина Гаврилко, Ірина Коваль,Гелен Ющак, Карина Петрик, Катерина Вальковець Гелен Сенедяк.

Петро Білан започаткував Український Фестин піснею „Боже, благослови Америку". О год. 12-ій, в обід, голова Комітету 200-річчя Незалежности ЗСА та 100-річчя Американської України адв. Михайло Юрчишин відкрив програму Українського Фестину та згадав про наше зобов'язання в тім святі, й передав слово голові Комітету 200-річчя Незалежности ЗСА, в Магонінґ повіті, Едвардові Гюмові. Е. Гюм згадав про капітана Джона Сміта, і про перших поселенців в Янґставні — Юрія Ґлезу, Степана Мотка; при кінці своєї промови він зложив ґратуляції від Комітету і побажав успіху українському народові. Його промову слухали 1,200 осіб. Слово забрав Мих. Мартинишин.

Петро Білан, будучи два дні тостмастером, пускав на платівках різні пісні та музику, заповідав точки програми, та пояснював, про значення вишивок П. Затварницької, різьби Михайла Стецевича, та значення писання писанок, запрошуючи до вареників та голубців. Танцювальна група під керівництвом Б. Мещія, відтанцювала кілька таців. Петро Білан заповів, що о год. 5-ій буде приґравати оркестра „Мелодія" під керівництвом Г. Коваля, та буде танцювати його група танцюристів. Після 5-ої години зібралася велика маса народу, між публікою було можна зауважити посадника міста Джека Ґантера, шефа поліції, шерифа М. Яроша. Танцювальна група здобула признання. Український Фестин закінчився о год. 7-ій вечора, а публіка ще не розходилася.

***

У вівторок 12-го серпня ц. р., о год. 10:30 ранку влаштовано столи з виставкою, і кухня вже була в русі, бо багато не-українців були заінтересовані українськими стравами. В обідню пору адвокат М. Юрчишин відкрив програму другого дня Українського Фестину та передав слово голові Є. Гюмові, який подякував всім тим, що взяли участь у цьому Фестині.

Петро Білан започаткував програму піснею „Сонце золоте" та продовжував пісні і музику. Заповідач повідомив публіку, що тут на площі з'явилося тріо п.-н. „Зірка", а це пані: Марія Матчишин, з бандурою, Карина Петрик та Ірина Гаврилюк, вона проспівала кілька пісень під проводом Марії Марчишин, а опісля слідували танці під керівництвом Г. Коваля. Під час двох днів Фестину Василь Прокопів (молодший) ходив поміж публікою зодягнений в козацький одяг. Петро Білан далі продовжував програму пісні та музику. Публіки було ще більше як минулого дня. Адвокат М. Юрчишин закрив програму Українського Фест. та передав слово голові 200-річчя Незалежности ЗСА Є. Гюмові, який висловив признання, що в українського народу є така багата культура і що він такий працьовитий. Також подякував часописові „Янґстави Віндекейтор" за репортажі, та телебаченні, що інформували вечорами про Український Фестин. На закінчення Українського Фестину зaграно пісню „Боже Вислухай"...

Дмитро Затварницький

Організації УВФронту...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

риські залі, бібліотека та інші удогіднення. Для перебудови Комітет потребує фінансової допомоги з-боку громадянства, у формі пожертв, або у формі безвідсоткових однорічних позичок. У цих справах прохається звертатись до голови і членів Комітету, або ж безпосередньо до ГУ ООЧСУ при 315 Схід 10-та вулиця, телефон: 212 - 982 — 1170.

Дотепер на перебудову дому вніс пожертву у висоті 500 дол. п. Евстахій Манацький та 50 дол. — Л. Полтава з дружиною; позичили без відсотків на один рік по 1,000 дол. — мґр Е. Лозинський, А. Соколик, І. Смайло - Кульчицький, Ф. Колодій із Джерзі Сіті, В. і Доня Маґалі, С. Глущак, М. Зацухний, скульптор-маестро І. Бойко - Черешньовський, ред. І. Білинський, М. і Марія Твердовські, д-р В. і Марія Нестерчуки, п. Районий, інж. Юліян Бачинський, та В. Сас, А. Гносвий, П. Бреславець — з Міннеаполісу, як також по 500 дол. — Я. Карпяк, М. Чемериз, також із Міннеаполісу. У домі будуть розташовані: Головна Управа і Відділ ООЧСУ, ГУ і Осередок СУМА, ОЖ ОЧСУ, Відділ Т-ва кол. Вояків УПА, Школа Українознавства при Осередку СУМА, а також інші установи, які забажають винайняти по цілком доступній ціні відповідні преміщення.

ЗАГАЛЬНИЙ З'ЇЗД УЧИТЕЛІВ УМІ

Ню Йорк. — Президія Українського Музичного Інституту інформує, що в неділю, 5-го жовтня ц.р. тут в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клюбу — 149 2-га евеня, відбудеться загальний З'їзд учителів УМІ з діловою і мистецькою програмою.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 21-го ВЕРЕСНЯ 1975 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2-ій по пол. точно, у Вінярського. Проситься чл. прибути. — Іван Бурний, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 342 Відд., о год. 1:30 по пол. в кл. ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Управа.

НЕДІЛЯ, 28-го ВЕРЕСНЯ 1975 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 245 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі УНДому при 479 Jeremiah Avenue. Проситься чл. прибути. — М. Голінко, гол., М. Мартиненко, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7364. Неофіційний опікун

„Ранений чоловік заверещав!... Інші з переляку не рухалися з місця!"

„Витягнувши списа з рам'я моряка, всі моряки швидко втекли до їхнього корабля, не бажаючи «мати діла» з невидним ворогом..."

„Доля залишених п'ятьох осіб виглядала такою безнадійною, що я призначив себе їхнім неофіційним опікуном!"